

UMOWA nr .....
na wykonanie robót budowlanych
zawarta w dniu ..... r. w Legnicy

pomiędzy:

Legnickim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą w Legnicy (59-220), przy ul. Nowodworskiej 1, wpisanym do Rejestru Sądowego prowadzonego przez w Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego - numer KRS 0000064169, NIP 691-000-72-32, Regon 390038180, o kapitale zakładowym w wysokości 75 159 300 PLN, reprezentowanym przez:

Zbigniewa Mroza – Prezesa Zarządu,
zwanym dalej **Zamawiającym**,

a

..... z siedzibą .....,
wpisanym do Rejestru Sądowego prowadzonego przez w Sąd Rejonowy dla .....,
Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego - numer KRS ....., NIP .....,
Regon ....., o kapitale zakładowym w wysokości .....
PLN, reprezentowanym przez:

..... – .....,

zwanym dalej **Wykonawcą**.

Zważywszy, że Zamawiający życzy sobie, aby roboty budowlane, określone jako: „Budowa sieci wodociągowej w ul. Poznańskiej”, wykonane zostały przez Wykonawcę, oraz że przyjął on ofertę wykonawcy na wykonanie tych robót złożoną w ramach postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego zgodnie z „Regulaminem udzielania zamówień publicznych realizowanych w ramach POIiŚ na lata 2014-2020 przez Legnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna” w trybie zapytania ofertowego z uwzględnieniem zasady konkurencyjności, niniejszym strony zawierają umowę na wykonanie robót budowlanych, zwaną w dalszej części Umową, o następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. Przedmiotem niniejszej umowy jest:
  - 1) wykonanie robót budowlanych dotyczących zadania pn. „**Budowa sieci kanalizacji sanitarnej od ul. Masarskiej do kolektora K-1 w ul. Ścinawskiej**” oraz
  - 2) uzyskanie (jeżeli wynika to z przepisów prawa), w imieniu Zamawiającego, pozwolenia na użytkowanie przedmiotu Umowy określonego w ust. 1 pkt. 1.

2. Przedmiot Umowy wykonany będzie z należytą starannością i pilnością w oparciu o Opis Przedmiotu Zamówienia (OPZ), stanowiący Załącznik nr 1 do Warunków Zamówienia nr PR/220/11-212/02/17 z dnia .....
3. W przypadku wystąpienia zmian w zakresie rozwiązań projektowych na etapie realizacji robót, Wykonawca jest zobowiązany do wykonania aktualizacji dokumentacji projektowej oraz uzyskania wszelkich niezbędnych decyzji administracyjnych na własny koszt.
4. Wykonawca jest odpowiedzialny za uważne przestudiowanie Dokumentów niniejszej umowy w celu zrozumienia zakresu prac, jak także po to być w pełni świadomym warunków umownych (kontraktowych) i wynikających z nich następstw.
5. Wykonawca jest odpowiedzialny za przestudiowanie wymagań Zamawiającego i dogłębne zrozumienie zakresu robót budowlanych do wykonania zgodnie z umową. Wykonawca zapewni i zrobi wszystko, co niezbędne do odpowiedniego wykonania Robót zgodnie z prawdziwą intencją i znaczeniem Opisu Przedmiotu Zamówienia. W przypadku jakichkolwiek niezgodności lub wątpliwości dotyczących Opisu Przedmiotu Zamówienia, Wykonawca powiadomi niezwłocznie na piśmie Przedstawiciela Zamawiającego w celu uzyskania niezbędnych wyjaśnień.
6. Przedmiot Umowy opisany został w następujących dokumentach w podanej kolejno hierarchii ich ważności:
  - 1) niniejsza Umowa
  - 2) oferta Wykonawcy
  - 3) dokumentacja projektowa:
  - 4) Warunki Zamówienia
7. Harmonogram rzeczowo-finansowy po zaakceptowaniu i przyjęciu przez Zamawiającego staje się integralną częścią niniejszej umowy.

§ 2

Terminy

1. W terminie do 21 dni od daty zawarcia umowy Wykonawca przedłoży Zamawiającemu Harmonogram rzeczowo-finansowy, określający planowane terminy wykonania poszczególnych etapów realizacji umowy, zawierający co najmniej:
  - 1) porządek w jakim Wykonawca zamierza wykonywać Roboty, włącznie z założoną koordynacją każdego etapu robót, montażu i prób
  - 2) czas, jeżeli wynika z umowy, przeznaczony na decyzje Zamawiającego lub jego personelu, a wynikający z konieczności zatwierdzenia lub uzgodnienia, a także potrzebny na przeglądy i odbiory
  - 3) Harmonogram podlega zatwierdzeniu przez Zamawiającego w terminie 7 dni. Brak akceptacji Harmonogramu, przedstawiony przez Zamawiającego na piśmie wraz ze wskazaniem koniecznych zmian i uzupełnień, oznacza konieczność jego zmiany i dostarczenia nowego harmonogramu w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
2. Przekazanie terenu budowy nastąpi w terminie do 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy. W dniu przekazania terenu budowy Zamawiający przekaze Wykonawcy dziennik budowy oraz Dokumentację Projektową.

3. Wykonawca rozpocznie wykonywanie robót budowlanych zgodnie z Harmonogramem, nie później niż do 21 dni od przekazania terenu budowy. Wykonawca będzie wykonywał roboty bez opóźnień.
4. Przedmiot umowy wykonany zostanie w terminie **do 28.04.2017 r.**
5. W przypadku konieczności aktualizacji Harmonogramu rzeczowo-finansowego, Wykonawca dostarcza niezwłocznie zaktualizowany Harmonogram, kiedy tylko poprzedni okaże się niezgodny z rzeczywistym postępem lub ze zobowiązaniami Wykonawcy. Zamawiający przyjmuje Harmonogram w ciągu 7 dni od jego otrzymania lub zgłasza swoje zastrzeżenia, wskazując w jakim zakresie występuje niezgodność z Umową.
6. Jeżeli w jakimkolwiek czasie Przedstawiciel Zamawiającego powiadomi na piśmie Wykonawcę, że Harmonogram w określonym zakresie nie spełnia wymagań Umowy lub że jest niezgodny z rzeczywistym postępem i deklarowanymi zamiarami Wykonawcy, to Wykonawca w ciągu 14 dni od wysłania pisemnego powiadomienia przez Przedstawiciela Zamawiającego przedstawi zaktualizowany Harmonogram.
7. Jeżeli rzeczywisty postęp jest zbyt powolny dla wykonania umowy w ustalonym terminie lub postęp jest lub będzie opóźniony w stosunku do aktualnego Harmonogramu, to Przedstawiciel Zamawiającego może polecić Wykonawcy przedłożenie zmienionego Harmonogramu oraz dodatkowo raportu towarzyszącego, opisującego zaktualizowane metody, które Wykonawca zamierza zastosować w celu przyspieszenia tempa wykonawstwa w terminie umownym. Wszelkie związane z tym ryzyka i koszty są ryzykiem i kosztem Wykonawcy.
8. Jeżeli zaktualizowane metody spowodują także, że Zamawiający poniesie dodatkowe koszty, to Wykonawca pokryje te koszty Zamawiającemu. W tym przypadku Przedstawiciel Zamawiającego powiadomi Wykonawcę o przysługującym mu roszczeniu oraz szczegółowo wskaże podstawę roszczenia oraz uzasadnione kwoty zapłaty.
9. Zmiana Harmonogramu nie jest zmianą Umowy i nie skutkuje żadnymi roszczeniami wobec Zamawiającego.

§ 3

Nadzór nad pracami

1. Zamawiający ustanawia Nadzór inwestorski w osobach inspektorów nadzoru inwestorskiego:
  - 1) ..... – Inspektor nadzoru robót sanitarnych, tel. ...., e-mail .....
  - 2) ..... – Inspektor nadzoru robót drogowych, Tel. ...., e-mail .....i wyznacza:
....., nr ..... tel. ...., e-mail .....- jako koordynatora ich czynności na budowie, zwanego w dalszej części umowy Koordynatorem.
2. Nadzór inwestorski działa w granicach umocowania określonego przepisami ustawy Prawo Budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290).
3. Zamawiający ustanawia Nadzór autorski w osobach:
  - 1) ....., tel. ...., e-mail .....

- 2) ....., tel. ...., e-mail .....
4. Nadzór autorski działa w granicach umocowania określonego przepisami ustawy Prawo Budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290).
5. Zamawiający wyznacza Przedstawiciela Zamawiającego:
Andrzej Czaślowski, tel. 76 855 47 40, e-mail: andrzej.czaslawski@lpwiksa.pl
- 1) Przedstawiciel Zamawiającego nie ma uprawnień do zmiany Umowy oraz do zwolnienia którejkolwiek ze stron z obowiązku, zobowiązania lub odpowiedzialności objętej umową.
  - 2) Gdziekolwiek Przedstawiciel Zamawiającego pełni obowiązki lub korzysta z uprawnień wymienionych lub wynikających z Umowy, tam uważa się, że działa on w imieniu Zamawiającego.
  - 3) Wszelkie działania Przedstawiciela Zamawiającego nie zwalniają Wykonawcy z odpowiedzialności za błędy, pominięcia, rozbieżności lub niedopełnienia.
  - 4) Jeżeli Przedstawiciel Zamawiającego wykona czynność bez wymaganej zgody Zamawiającego, to działanie takie będzie dla Zamawiającego niewiążące i nie będzie wywoływało skutków prawnych.
  - 5) Niezależnie od obowiązku uzyskiwania zgody, jak objaśniono powyżej, jeżeli w opinii Przedstawiciela Zamawiającego zdarzył się wypadek wpływający na bezpieczeństwo życia lub Robót lub sąsiadującą nieruchomości może on bez zwalniania Wykonawcy z żadnego z jego obowiązków i odpowiedzialności w ramach umowy polecić Wykonawcy wykonać każdą taką pracę, która w opinii Przedstawiciela Zamawiającego, może być konieczna do zmniejszenia ryzyka. Wykonawca, pomimo braku zgody Zamawiającego, powinien w takich sytuacjach zastosować się do każdego polecenia Przedstawiciela Zamawiającego.
6. Jeżeli Przedstawiciel Zamawiającego ma być nieobecny, to - po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy - Zamawiający wyznaczy niezwłocznie odpowiedniego zastępcę lub dokona zmiany Przedstawiciela Zamawiającego.
7. Wykonawca wskazuje jako:
- 1) Kierownika budowy pełniącego również funkcję Kierownika robót sanitarnych:
....., tel. ...., e-mail .....
  - 2) Kierownika robót w specjalności drogowej:
....., tel. ...., e-mail .....
8. Kierownik budowy oraz kierownicy robót działa w granicach umocowania określonego przepisami ustawy Prawo Budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290).
9. Wykonawca wyznacza Przedstawiciela Wykonawcy:
....., tel. ...., e-mail .....
- 1) Wykonawca przekazuje Przedstawicielowi Wykonawcy uprawnienia konieczne do działania w imieniu Wykonawcy w zakresie Umowy.
  - 2) Do zadań Przedstawiciela Wykonawcy należy kierowanie robotami w celu prawidłowego wypełnienia warunków Umowy przez Wykonawcę. Jeżeli Przedstawiciel Wykonawcy ma być nieobecny, to po uprzednim powiadomieniu Zamawiającego i za jego zgodą należy

wyznaczyć niezwłocznie odpowiedniego zastępcę lub – na tej samej zasadzie – dokonać zmiany Przedstawiciela Wykonawcy.

- 3) Przedstawiciel Wykonawcy będzie biegłe posługiwał się językiem polskim. Jeśli zgodnie z ustaleniami Przedstawiciela Zamawiającego taka sytuacja nie ma miejsca, Wykonawca zapewni swoim staraniem i na swój koszt oraz ryzyko, przez cały czas pracy odpowiednio wykwalifikowanego tłumacza, dysponującego wiedzą w zakresie tłumaczenia.

10. Zmiana osób wskazanych w niniejszym paragrafie nie jest zmianą Umowy.

§ 4

Wartość zamówienia

1. Wynagrodzeniem za wykonanie przedmiotu umowy jest cena ryczałtowa zaoferowana w Ofercie Wykonawcy stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszej umowy. Za wykonanie przedmiotu umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie netto (bez podatku VAT) w wysokości .....: ..... Złotych...../100), brutto (z podatkiem VAT) w wysokości ..... PLN (słownie: ..... złotych ...../100), zgodnie ze złożoną ofertą Wykonawcy.
2. Faktury VAT z niniejszej umowy wystawiane będą przez Wykonawcę na Zamawiającego, do wysokości wartości wykonanych i odebranych zgodnie z Harmonogramem.
3. Zamawiający jest podatnikiem podatku od towarów i usług, jest uprawniony do wystawiania i otrzymywania faktur VAT i posiada numer NIP 691-000-72-32.
4. Wynagrodzenie obejmuje całość kosztów związanych z realizacją umowy zgodnie z Opisem Przedmiotu Zamówienia stanowiącym Załącznik nr 1 do Warunków Zamówienia nr .....

§ 5

Warunki płatności

1. Rozliczenie robót odbywać się będzie fakturami częściowymi oraz fakturą końcową zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym paragrafie. Pierwsza płatność faktury Wykonawcy nastąpi nie wcześniej niż po uzyskaniu zaangażowania w budowie co najmniej 100 000,00 PLN.
2. Podstawę do wystawienia faktury częściowej stanowi:
  - 1) w przypadku, gdy roboty wykonywane były bez udziału podwykonawców:
    - a) protokół wykonania zakończonych elementów robót stwierdzający ilość, jakość oraz zakres rzeczowy wykonanych robót – zgodny z uzgodnionym Harmonogramem – sporządzony przez Wykonawcę i podpisany przez Nadzór inwestorski oraz Kierownika budowy.
  - 2) w przypadku, gdy roboty wykonywane były z udziałem podwykonawców:
    - a) pisemna zgoda Zamawiającego na zawarcie umowy wykonawcy z Podwykonawcą (zgodnie z zapisami art. 647¹ § 2 ustawy Kodeks cywilny),
    - b) protokół wykonania zakończonych elementów robót sporządzony przez Wykonawcę i podpisany przez Nadzór inwestorski oraz Kierownika budowy, stwierdzający ilość, jakość, zakres robót oraz ich wartość,

- c) kopia faktury wystawionej przez Podwykonawcę dla Wykonawcy (wraz z poświadczeniem Wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem) za wykonane przez Podwykonawcę roboty,
  - d) kopie przelewów bankowych lub inne dokumenty świadczące o dokonaniu zapłaty wynagrodzenia na konto Podwykonawcy (wraz z poświadczeniem Wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem), do pełnej wysokości sumy kwot przedstawionych faktur,
  - e) oryginał oświadczenia Podwykonawcy (lub notarialnie poświadczona kopia) o otrzymaniu od Wykonawcy wynagrodzenia za wskazany na fakturze Podwykonawcy zakres robót.
3. Faktury częściowe płatne będą zgodnie z etapami robót zatwierdzonymi w Harmonogramie, o jakim mowa w § 2 ust. 1 Umowy.
4. Podstawę do wystawienia faktury końcowej stanowi:
  - 1) w przypadku, gdy roboty wykonywane były bez udziału podwykonawców:
    - a) protokół odbioru końcowego robót podpisany przez komisję odbiorową powołaną przez Zamawiającego;
  - 2) w przypadku, gdy roboty wykonywane były z udziałem podwykonawców:
    - a) protokół odbioru końcowego robót podpisany przez komisję odbiorową powołaną przez Zamawiającego z określeniem zakresu rzeczowego i finansowego robót wykonywanych przez podwykonawców oraz operat kolaudacyjny, o którym mowa w § 7 ust. 2,
    - b) kopie faktur wystawionych przez Podwykonawców dla Wykonawcy (wraz z poświadczeniem Wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem) za wykonane przez Podwykonawców roboty,
    - c) kopie przelewów bankowych lub inne dokumenty świadczące o dokonaniu zapłaty wynagrodzenia na konto Podwykonawcy (wraz z poświadczeniem Wykonawcy o zgodności kopii z oryginałem) do pełnej wysokości kwoty wynikłej z przedstawionych faktur,
    - d) oryginał oświadczenia Podwykonawców (lub notarialnie poświadczona kopia) o otrzymaniu od Wykonawcy pełnego wynagrodzenia za wskazany na fakturach podwykonawcy zakres robót.
5. Wszelkie faktury, związane z realizacją niniejszej umowy, wystawiane będą przez Wykonawcę na Zamawiającego nie częściej niż raz na miesiąc.
6. Zapłaty faktur, wystawionych zgodnie z niniejszą umową, nastąpią w formie przelewu na konto Wykonawcy wskazane na fakturach, w terminie do 21 dni od daty wpływu faktur do siedziby Zamawiającego.

§ 6

Warunki szczególne

1. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania przy realizacji przedmiotu umowy wszystkich warunków i wymogów wynikających z Opisu Przedmiotu Zamówienia, stanowiącego Załącznik nr 1 do Warunków Zamówienia nr PR/220/11-212/02/17 Wszystkie roboty budowlane muszą

być wykonane zgodnie z obowiązującymi normami, przepisami, wiedzą techniczną oraz doświadczeniem Wykonawcy.

2. Wykonawca pozyska na własny koszt niezbędne repery, dane odniesienia, osnowy geodezyjne i będzie za to odpowiedzialny. Wykonawca zapewni niezbędną obsługę geodezyjną robót zgodnie z ustawą Prawo Budowlane i innymi przepisami. Po ukończeniu Robót Wykonawca wykona i dostarczy Zamawiającemu powykonawczą dokumentację geodezyjną.
3. Wykonawca zrealizuje, w ramach wynagrodzenia urządzenie terenu budowy w tym wykonanie zasilania w wodę i energię, ogrodzenie – w szczególności umieści na budowie, w widocznym miejscu, tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, a także zapewnia realizację obowiązków kierownika budowy oraz kierowników robót wynikających z ustawy Prawo Budowlane.
4. Wykonawca będzie przekazywał Przedstawicielowi Zamawiającego – w 1 egzemplarzu w wersji papierowej oraz w 1 egzemplarzu w wersji elektronicznej na nośniku CD/DVD – miesięczne raporty o postępie według wzoru opracowanego przez Przedstawiciela Zamawiającego.
5. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za składniki majątkowe Wykonawcy znajdujące się na terenie budowy, w trakcie realizacji przedmiotu Umowy.
6. Po zakończeniu robót Wykonawca uporządkuje teren w sposób umożliwiający jego użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem.

§ 7

Dokumenty Wykonawcy

1. Dokumenty Wykonawcy obejmują dokumentację techniczną, dokumentację niezbędną dla uzyskania wszelkich wymaganych zatwierdzeń, pozwoleń i odbiorów, w szczególności operat kolaudacyjny.
2. Operat kolaudacyjny to dokument, na który składają się wszystkie dokumenty z odnotowanymi zmianami zaistniałymi w czasie realizacji robót budowlanych m.in. wyniki wykonanych badań zagęszczenia gruntu, próby ciśnieniowe, atesty higieniczne, wyniki badań wody, pomiary, wyniki przeprowadzonych prób, inwentaryzacja geodezyjna wraz z oświadczeniem geodety, instrukcje technologiczne, dokumentację Powykonawczą (obejmującą wykonanie Robót, wykazującą dokładne rozmieszczenie, wymiary oraz szczegóły wykonanych prac), Dziennik budowy oraz wszelkie certyfikaty, aprobaty techniczne wymagane Ustawą Prawo Budowlane i Ustawą o wyrobach budowlanych.
3. Dokumenty Wykonawcy będą sporządzone w jasnej, przejrzystej formie zgodnie z obowiązującymi przepisami, w języku polskim. Dokumenty Wykonawcy zostaną dostarczone Przedstawicielowi Zamawiającego przed odbiorem końcowym w 2 egzemplarzach w formie papierowej oraz w 1 egzemplarzu w wersji elektronicznej w formacie *.pdf na nośniku CD/DVD.
4. Normy techniczne i przepisy
  - 1) Dokumenty Wykonawcy oraz ukończone roboty budowlane winny odpowiadać obowiązującym normom technicznym, prawom dotyczącym budowli i budynków oraz ochrony środowiska, Prawom odnoszącym się do produktu tworzonych przez Roboty, oraz innym, wymienionym w Warunkach Zamówienia lub ustalonym w stosownych Prawach.
  - 2) Wszystkie te Prawa, odnoszące się do Dokumentów Wykonawcy i Robót winny być takie, jak obowiązują w czasie, kiedy Roboty są odbierane przez Zamawiającego. Jeżeli nie ma

innego ustalenia, to przywołane w umowie normy należy rozumieć jako przywołanie wydania, obowiązującego na dzień złożenia Oferty.

- 3) W przypadku, gdy w trakcie realizacji niniejszej umowy ulegną zmianie przepisy Prawa mające zastosowanie do jakichkolwiek dokumentów Wykonawcy i Robót, wówczas Wykonawca zobowiązany jest na własny koszt dostosować wykonane dokumenty i Roboty do obowiązujących przepisów Prawa.

5. Błędy dokumentów

Jeżeli w Dokumentach Wykonawcy zostaną znalezione błędy, pominięcia, dwuznaczności, niekonsekwencje, niedostatki lub inne wady, to zarówno one jak Roboty zostaną poprawione na koszt Wykonawcy, bez względu na wszelkie zgody lub zatwierdzenia, dokonane na mocy niniejszego paragrafu.

§ 8

Roboty budowlane

1. Wykonawca przed rozpoczęciem robót przekaze Przedstawicielowi Zamawiającego:
  - 1) oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy Prawo Budowlane;
2. W ciągu 14 dni od przekazania terenu budowy, Wykonawca złoży u Zamawiającego listę wszystkich zezwoleń wymaganych do rozpoczęcia i ukończenia robót zgodnie z ustalonym Harmonogramem.
3. W porozumieniu z władzami lokalnymi, użytkownikami dróg i gestorami sieci uzbrojenia terenu, Zamawiający wyznaczy terminarz do złożenia przez Wykonawcę pełnej dokumentacji wymaganej do uzyskania zezwoleń na prowadzenie prac na różnych odcinkach robót.
4. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu, własnym staraniem i na własny koszt, Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia nie później niż w ciągu 7 dni poprzedzających datę rozpoczęcia Robót budowlanych, określoną w Harmonogramie, a także zmiany Planu BiOZ dla zapewnienia jego zgodności z wymogami Prawa. Wykonawca zobowiązany jest do wystąpienia do Przedstawiciela Zamawiającego o akceptację Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia.
5. Wszystkie wpisy do Dziennika Budowy dokonane przez właściwie umocowane osoby nie reprezentujące Stron umowy będą natychmiast zgłaszane w formie pisemnej Przedstawicielowi Zamawiającego przez Przedstawiciela Wykonawcy. Przedstawiciel Zamawiającego podejmie wszelkie działania wymagane takimi wpisami w zgodzie z polskim Prawem Budowlanym oraz z Umową.
6. Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonywanych robót oraz za zgodność realizacji z dokumentacją.
7. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność względem Zamawiającego za wykonanie Umowy, w tym za jakość materiałów i robót, terminowość oraz bezpieczeństwo robót, które wykonuje sam oraz przy pomocy podwykonawców.
8. Wykonawca zrealizuje na własny koszt i własnym staraniem zabezpieczenie terenu budowy wraz z wymaganim oznakowaniem. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą

za ewentualne szkody spowodowane brakiem lub niewłaściwym oznakowaniem terenu robót od dnia przekazania terenu budowy.

9. Wykonawca zobowiązuje się w trakcie trwania robót, aż do ich odbioru – utrzymać teren budowy jak i miejsce wykonywania robót, w stanie wolnym od zbędnych przeszkód, usuwać na bieżąco zbędne materiały, odpadki, śmieci, urządzenia prowizoryczne, które nie są już potrzebne. Jest również odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów BHP i ppoż., a także odpowiada za bezpieczne warunki poruszania się pojazdów i pieszych w obrębie realizowanych robót. Za opracowanie projektu organizacji ruchu na czas wykonywania Robót, uzyskanie związanych z tym zezwoleń oraz za jego realizację odpowiada Wykonawca. Ponadto Wykonawca zobligowany jest do wyposażenia zaplecza Wykonawcy w odpowiedni sprzęt BHP oraz ppoż.
10. Wykonawca – jako wytwórca odpadów w rozumieniu ustawy o odpadach (Dz. U. 2013, poz. 21) – ma obowiązek zagospodarowania powstałych podczas realizacji zadania odpadów zgodnie z ustawą o odpadach oraz ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672), a także zgłoszenia informacji o wytwarzanych odpadach do właściwego Starostwa Powiatowego, jeżeli wynika to z przepisów prawa.
11. Wykonawca będzie prawidłowo prowadził dokumentację budowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
12. Żadne działania, szczególnie działania związane z odcięciem lub zamknięciem dróg, wodociągów lub innych mediów użyteczności publicznej nie będą rozpoczynane bez pisemnego pozwolenia wydanego przez Przedstawiciela Zamawiającego. Wykonawca będzie informował Przedstawiciela Zamawiającego na piśmie nie później niż 7 dni przed zamierzonym rozpoczęciem tego typu prac tak by umożliwić Przedstawicielowi Zamawiającego zorganizowanie odpowiedniego nadzoru i środków bezpieczeństwa. Do wniosku o zgodę na przeprowadzenie takich Robót, Wykonawca ma dostarczyć Przedstawicielowi Zamawiającego wykaz ważniejszego sprzętu, który on lub podwykonawca zamierza użyć (np. koparki, ciężarówki, dźwigi itp.) wraz z ich pełną charakterystyką.
13. Wykonawca, na własną odpowiedzialność i na swój koszt, podejmie wszelkie środki zapobiegawcze wymagane przez rzetelną praktykę budowlaną oraz aktualne okoliczności, aby zabezpieczyć prawa właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z terenem budowy i unikać powodowania tam jakichkolwiek zakłóceń czy szkód.
14. Wykonawca zabezpieczy Zamawiającego przed, i przejmie odpowiedzialność materialną za wszelkie skutki finansowe z tytułu jakichkolwiek roszczeń wniesionych przez właścicieli posesji czy budynków sąsiadujących z terenem budowy w zakresie, w jakim Wykonawca odpowiada za takie zakłócenia czy szkody.
15. Wykonawca zaznajomi się z umiejscowieniem wszystkich istniejących instalacji, takich jak odwodnienie, linie i słupy telefoniczne i elektryczne, światłowody, wodociągi, gazociągi i podobne, przed rozpoczęciem jakichkolwiek wykopów lub innych prac mogących uszkodzić istniejące instalacje.
16. Każdorazowo przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych, kontrolne wykopy będą wykonane w celu zidentyfikowania podziemnej instalacji, której uszkodzenie może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ruchu.
17. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia dróg, rowów odwadniających, wodociągów i gazociągów, słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców podczas wykonywania Robót. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na

własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Przedstawiciela Zamawiającego.

18. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać wszelkie konieczne zgody i zezwolenia władz lokalnych, przedsiębiorstw i właścicieli, wymagane do niezbędnego zdemontowania istniejących instalacji, zamontowania instalacji tymczasowych, usunięcia instalacji tymczasowych i ponownego zamontowania istniejących instalacji, każdorazowo na podstawie uzgodnień poczynionych z Przedstawicielem Zamawiającego.
19. Wykonawca przyjmuje na siebie obowiązek uprzedniego pisemnego informowania Zamawiającego o konieczności wykonania robót dodatkowych i zamiennych w terminie 2 dni od daty stwierdzenia konieczności ich wykonania.

§ 9

Ubezpieczenie budowy

1. Wykonawca zobowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za straty i uszkodzenia, które mogą się wydarzyć w mieniu osób trzecich, lub uszkodzenia ciała albo śmierci, które mogą się wydarzyć osobom trzecim wskutek wykonywania Umowy przez Wykonawcę. Ubezpieczenie będzie zawarte na kwotę nie niższą niż 1 000 000,00 PLN na jeden wypadek niezależnie od ilości zdarzeń.
2. Ubezpieczenie, o którym mowa w § 9 ust. 1 umowy winno ubezpieczać każdą ze Stron Umowy oraz podwykonawców.
3. Wykonawca zobowiązany jest ubezpieczyć mienie w trakcie budowy, montażu i składowania w miejscu prowadzenia robót budowlanych wymienionych w Umowie od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia w skutek zdarzeń losowych o charakterze nagłym i niespodziewanym.
4. Wykonawca zawrze ubezpieczenie od odpowiedzialności za szkody, straty i wydatki powstałe wskutek zranienia, choroby, inwalidztwa lub śmierci jakiejkolwiek osoby zatrudnionej przez Wykonawcę lub jakiejkolwiek osoby z personelu Wykonawcy, a także, Koordynatora, inspektorów nadzoru i przedstawicieli Zamawiającego, przebywających na terenie budowy. Ubezpieczenie to będzie utrzymane przez cały okres realizacji przedmiotu umowy.
5. Wykonawca zobowiązany jest utrzymywać ubezpieczenia, o których mowa w powyższych ustępach, przez cały okres realizacji przedmiotu Umowy, tj. do czasu dokonania przez Zamawiającego końcowego odbioru jej przedmiotu.
6. Wykonawca rozszerzy zakres ubezpieczenia o pokrycie okresu gwarancyjnego, tzn. obejmie ochroną ubezpieczeniową szkody w mieniu powstałe w okresie gwarancyjnym.
7. Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu, w terminie do 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy, kopie polis (-y) ubezpieczeniowych (-ej), a w przypadku, gdy okres ubezpieczenia upływa wcześniej niż termin zakończenia robót, zobowiązany jest również przedłożyć Zamawiającemu, nie później niż siedem dni przed końcem obowiązywania ubezpieczenia, kopię dowodu jego przedłużenia – pod rygorem zawarcia umowy ubezpieczenia lub przedłużenia ubezpieczenia przez Zamawiającego na koszt Wykonawcy.
8. Wykonawca zobowiązany jest również przedłożyć Zamawiającemu kopie dowodów wpłat składki ubezpieczeniowej lub każdej jej raty, nie później niż w dniu upływu terminu zapłaty, pod rygorem dokonania zapłaty przez Zamawiającego na koszt Wykonawcy.

9. Zamawiającemu przysługuje prawo potrącenia poniesionych kosztów z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszym paragrafie, z wynagrodzenia Wykonawcy.

§ 10

Odstąpienie od umowy

1. W razie wystąpienia okoliczności powodującej, że wykonanie umowy w zakresie realizacji robót nie leży w interesie Zamawiającego, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie, jedynie za wykonaną część umowy.
2. Zamawiający może także odstąpić od umowy, gdy:
  - 1) Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn lub nie kontynuuje ich mimo wezwania złożonego na piśmie przez Zamawiającego,
  - 2) Wykonawca ze swej winy przerwał realizację robót i przerwa ta trwa dłużej niż 5 dni,
  - 3) opóźnienie w realizacji Harmonogramu przekracza 30 dni,
  - 4) zostanie ogłoszona likwidacja lub upadłość firmy Wykonawcy lub, w przypadku wykonawców realizujących umowę wspólnie, likwidacja lub upadłość co najmniej jednego z nich

w terminie 30 dni od dnia zaistnienia okoliczności, o których mowa w pkt. 1-4.

§ 11

Odbiory robót

1. Wykonawca, niezależnie od wpisu do Dziennika Budowy potwierdzenia wykonania robót, obowiązany jest zgłosić na piśmie Zamawiającemu fakt wykonania przedmiotu umowy i gotowości do odbioru. Skutki zaniechania tego obowiązku lub opóźnień w zgłoszeniu będą obciążać Wykonawcę.
2. Zamawiający wyznaczy termin odbioru i powoła komisję odbiorową w terminie do 7 dni roboczych od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru. Z czynności odbioru spisany zostanie protokół zawierający wszelkie dokonywane w trakcie odbioru ustalenia, jak też terminy wyznaczone na usunięcie ewentualnych wad stwierdzonych przy odbiorze, podpisany przez uczestników odbioru.
3. Na dzień rozpoczęcia czynności odbioru Wykonawca skompletuje i przekaze komisji odbiorowej wszystkie dokumenty potrzebne do odbioru końcowego, w tym operat kołaudacyjny, o którym mowa w § 7 ust. 2 Umowy, umożliwiające ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu umowy.
4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przez organy architektoniczno-budowlane lub nadzoru budowlanego, w trakcie kontroli budowy, w tym kontroli przeprowadzonej na skutek złożenia wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, Zamawiający wymierzoną karą obciąży Wykonawcę. Wykonawca upoważnia Zamawiającego do potrącenia tej kary z wynagrodzenia Wykonawcy.
5. W wypadku stwierdzenia w toku odbioru wady przedmiotu Umowy, Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wady w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego oraz do zawiadomienia Zamawiającego o jej usunięciu.

6. Zamawiający może odmówić odbioru końcowego, jeżeli przedmiot odbioru nie osiągnie w umówionym terminie gotowości do odbioru lub w toku czynności odbioru stwierdzone zostaną wady, których nie można usunąć.
7. W razie odebrania przedmiotu umowy z zastrzeżeniem, co do stwierdzonych przy odbiorze wad lub stwierdzenia tych wad w okresie rękojmi Zamawiający może:
  - 1) żądać usunięcia tych wad – jeżeli wady nadają się do usunięcia – wyznaczając pisemnie Wykonawcy odpowiedni termin, z zastrzeżeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy,
  - 2) obniżyć w odpowiednim stosunku wynagrodzenie Wykonawcy, jeżeli wady usunąć się nie dadzą lub z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim lub, gdy Wykonawca nie usunął wad w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie – a wady są nieistotne;
  - 3) odstąpić od umowy, jeżeli wady usunąć się nie dadzą lub z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim lub, gdy Wykonawca nie usunął wad w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie – a wady są istotne.
8. W przypadku, gdy Wykonawca odmówi usunięcia wad lub nie usunie ich w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego lub z okoliczności wynika, iż nie zdoła ich usunąć w tym terminie, Wykonawca upoważnia Zamawiającego do zlecenia usunięcia tych wad osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy.
9. W wypadku usunięcia wad Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Zamawiającego o ich usunięciu.

§ 12

Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - 1) Za przekroczenie terminu określonego w §2, pkt 4, za każdy rozpoczęty miesiąc Wykonawca zapłaci karę 20.000,00 zł.
  - 2) za opóźnienie w sporządzeniu Harmonogramu, o jakim mowa w § 2 pkt. 1 Umowy w wysokości 200,00 PLN (dwieście złotych), za każdy dzień opóźnienia, liczony od następnego dnia od upływu terminu wykonania Harmonogramu,
  - 3) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze oraz w okresie rękojmi – w wysokości 500,00 PLN (pięćset złotych), za każdy dzień opóźnienia, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad,
  - 4) w przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn zależnych od Wykonawcy - w wysokości 100 000,00 PLN (sto tysięcy złotych) niezależnie od wysokości szkód poniesionych przez Zamawiającego powstałych w wyniku tegoż odstąpienia, których zaspokojenia Zamawiającego może domagać się na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego,
  - 5) za niewykonanie obowiązków wynikających z zapisów § 9 niniejszej umowy w wysokości 200,00 PLN (dwieście złotych), za każdy dzień braku ubezpieczenia,
  - 6) za wykonanie robót przez podwykonawcę bez pisemnej zgody Zamawiającego na zawarcie umowy wykonawcy z podwykonawcą (zgodnie z zapisami art. 647¹ § 2 ustawy Kodeks cywilny) – w wysokości 10 000,00 PLN (dziesięć tysięcy złotych) za każde stwierdzenie

wykonywania takich robót oraz po 5 000,00 PLN (pięć tysięcy złotych) za każdy dzień pracy podwykonawcy.

2. Wykonawca upoważnia Zamawiającego do obniżania należnego mu wynagrodzenia o kwotę naliczonych kar umownych.
3. Kara umowna za każdy przypadek naruszenia postanowień umowy, wymieniony w ust. 1 nie może przekroczyć kwoty równej 100 000,00 PLN (sto tysięcy złotych)
4. W przypadku zbiegu kar umownych z różnych wyżej wskazanych tytułów suma kar umownych nie może przekroczyć kwoty 200 000,00 PLN (dwieście tysięcy złotych).
5. Zamawiający zapłaci karę umowną w przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę z przyczyn, za które odpowiada Zamawiający – w wysokości 100 000,00 PLN (sto tysięcy złotych), z zastrzeżeniem § 10 ust.1 Umowy.
6. Zamawiający zapłaci karę umowną w przypadku nieterminowego przekazania terenu budowy w wysokości 500,00 PLN (pięćset złotych) za każdy dzień opóźnienia.
7. Strony zastrzegają sobie prawo do odszkodowania na zasadach ogólnych, o ile wartość faktycznie poniesionych szkód przekracza wysokość kar umownych.
8. Niezależnie od pozostałych zapisów niniejszej umowy, Zamawiającemu przysługuje prawo wyboru sposobu dochodzenia roszczeń od Wykonawcy, w tym kar umownych, w szczególności poprzez potrącenie z wynagrodzenia lub wystawienie oddzielnego tytułu.

§ 13

Zmiany lub uzupełnienia

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści niniejszej umowy, wymagają formy pisemnej w postaci aneksów do umowy, pod rygorem nieważności.
2. Przewiduje się możliwość dokonania zmian umowy, w szczególności, gdy:
  - 1) nastąpią istotne zmiany przepisów lub norm mających zastosowanie do przedmiotu zamówienia;
  - 2) nastąpi zmiana harmonogramu dotacji na inwestycję;
  - 3) nastąpią zmiany obowiązującej stawki VAT, ulec zmianie może cena w takim zakresie w jakim będzie to wynikało z przepisów;
  - 4) zaistnieje potrzeba wykonania robót nie objętych przedmiotem niniejszego zamówienia, a koniecznych do jego prawidłowego wykonania, w szczególności bez których nie zostałyby osiągnięte zakładane parametry;
  - 5) z przyczyn niezależnych od Wykonawcy nie można wykonać zamówienia w terminie, a w szczególności w przypadku wystąpienia:
    - przestoju i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego, mających bezpośredni wpływ na terminowość wykonania robót. Zmiana terminu skutkuje przedłużeniem o okres przestoju i opóźnień;
    - działania siły wyższej (np. klęski żywiołowe, zdarzenia losowe, katastrofy, strajki generalne lub lokalne, i inne), mające bezpośredni wpływ na terminowość wykonania robót. Zmiana terminu skutkuje przedłużeniem o czas odpowiadający okresowi ich występowania;

- wprowadzenia zmian w dokumentacji i realizacji robót w terminie uniemożliwiającym dotrzymanie pierwotnego terminu wykonania robót, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy. Zmiana terminu skutkuje przedłużeniem o okres braku możliwości realizacji robót;
  - innych przerw w realizacji robót, powstałych z przyczyn niezależnych od Wykonawcy. Zmiana terminu skutkuje przedłużeniem o czas odpowiadający zaistniałym przerwom;
  - dopuszczonego prawem zlecenia robót dodatkowych lub zamiennych przez Zamawiającego, jeżeli terminy ich zlecenia, rodzaj lub zakres uniemożliwiają dotrzymanie pierwotnego terminu umownego. Zmiana terminu skutkuje przedłużeniem o okres niezbędny do dokończenia robót w zmienionym zakresie;
  - uzgodnień pomiędzy Stronami dotyczących skrócenia terminu. Zmiana skutkuje skróceniem terminu o uzgodniony okres;
- 6) w wyniku zaistnienia okoliczności, których Zamawiający nie mógł przewidzieć w chwili podpisania umowy np.
- zmiana w rozwiązaniach projektowych dokonana na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy Prawo Budowlane, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy,
  - zmiana dokonana na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy Prawo Budowlane uzgodniona możliwość wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez Kierownika budowy lub Inspektora nadzoru inwestorskiego,
  - zmiany dokonane zostaną podczas wykonywania robót i nie odstępują w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę w ramach art. 36a ust. 5 ustawy Prawo Budowlane i dokonane zostaną zgodnie z zapisami art. 36a ust. 6 ustawy Prawo Budowlane, spełniając zapisy art. 57 ust. 2 ustawy Prawo budowlane;
- 7) konieczne będzie wprowadzenie zmian będących następstwem zawieszenia Robót budowlanych przez Zamawiającego;
- 8) Zmiany spowodowane nieprzewidzianymi w WZ warunkami archeologicznymi lub terenowymi, w szczególności:
- niewypały i niewybuchy;
  - ujawnione stanowiska archeologiczne;
- 9) zmiana w przypadku regulacji prawnych wprowadzonych po dacie wejścia w życie umowy, wywołujących potrzebę jej zmiany.
3. Wprowadzenie zmian dotyczących treści o charakterze informacyjnym lub instrukcyjnym, niezbędnym do realizacji Umowy, w szczególności zmian dotyczących numeru rachunku bankowego Wykonawcy lub Zamawiającego, zmiany osób upoważnionych do komunikowania się, zmiany osób odpowiedzialnych za potwierdzenie prawidłowej realizacji Umowy wraz z adresami, numerami telefonów, telefaksów, adresów poczty elektronicznej, itp. nie są zmianami istotnymi i zawsze dopuszczalne za porozumieniem stron.

4. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszej umowy, w szczególności wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia mogą być przeniesione na rzecz osób trzecich, wyłącznie za zgodą Stron wyrażoną w formie pisemnej.
5. Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego powiadomienia Zamawiającego o każdym zdarzeniu mogącym mieć wpływ na niewykonanie umowy w terminie.

§ 14

Warunki gwarancji i rękojmi

1. Na przedmiot niniejszej Umowy Wykonawca udziela 60 miesięcznej gwarancji jakości i wystawi Zamawiającemu Kartę Gwarancyjną (Załącznik nr 2 do Umowy).
2. Bieg terminu gwarancji rozpoczyna się w dniu następnym po odbiorze końcowym przedmiotu umowy. Gwarancja obejmuje wady materiałowe oraz wady w robociźnie.
3. Rękojmia wygasa trzy miesiące po upływie terminu gwarancji. Bieg terminu rękojmi rozpoczyna się w dniu następnym po odbiorze końcowym przedmiotu Umowy.
4. W okresie gwarancji Wykonawca zobowiązuje się do usunięcia ujawnionych wad bezpłatnie w terminie i na zasadach określonych Kartą Gwarancji Jakości.
5. Jeżeli Wykonawca dokonał usunięcia wady istotnej termin gwarancji/rękojmi biegnie na nowo od chwili usunięcia wady. W innych wypadkach termin gwarancji/ rękojmi ulega przedłużeniu o czas, w którym wada była usuwana.
6. Pomimo wygaśnięcia gwarancji lub rękojmi Wykonawca zobowiązany jest usunąć wady, które zostały zgłoszone przez Zamawiającego w okresie trwania gwarancji lub rękojmi.
7. Wykonawca udziela gwarancji i rękojmi na przedmiot umowy wykonany przez podwykonawców.

§ 15

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Wykonawca, przed podpisaniem umowy, wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie: ..... PLN (słownie: .....) w formie: .....
- 1) Zamawiający dopuszcza następujące formy wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy:
  - a) pieniądź;
  - b) poręczenia bankowe;
  - c) gwarancje bankowe;
  - d) gwarancje ubezpieczeniowe;
- 2) W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w pkt 1 ppkt 1) z zastrzeżeniem, że zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana wyłącznie z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
2. Zamawiający zwróci Wykonawcy Zabezpieczenie Wykonania w następujący sposób:

- 1) 70% wartości zabezpieczenia w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należycie wykonane. Uznanie zamówienia za należycie wykonane nastąpi z chwilą wydania protokołu odbioru końcowego;
- 2) 30% wartości zabezpieczenia nie później niż w 15 (piętnastym) dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
3. Zamawiający zwraca zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane pomniejszone o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
4. W przypadku składania przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w formie gwarancji lub poręczenia Zabezpieczenie musi być wykonalne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządzone zgodnie z obowiązującym prawem oraz Gwarant nie może uzależniać dokonania zapłaty od spełnienia jakichkolwiek dodatkowych warunków lub też od przedłożenia jakiegokolwiek dokumentacji.
5. Zamawiający na żądanie wnoszącego zabezpieczenie zwraca oryginał dokumentu potwierdzającego wniesienie zabezpieczenia w innej formie niż pieniądze, pozostawiając w dokumentacji kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem. Zwrot oryginału dokumentu możliwy jest tylko po upływie okresu, na jaki wniesiono zabezpieczenie.
6. W przypadku stwierdzenia wad w wykonanym przedmiocie umowy w okresie rękojmi – nie usuniętych w wyznaczonym terminie – Zamawiający dokona potrącenia z zabezpieczenia kwoty, która będzie odpowiednia do charakteru wad lub odpowiadać będzie kosztowi usunięcia tychże wad.

§ 16

Podwykonawcy

1. Wykonawca nie podzleci całości Robót.
2. Wykonawca będzie odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy, jego przedstawicieli lub pracowników tak, jakby to były działania lub uchybienia Wykonawcy.
3. Wykonawca powiadomi Zamawiającego z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 14 dni o zamierzonej dacie rozpoczęcia pracy przez każdego Podwykonawcę i o rozpoczęciu takiej pracy na Terenie Budowy.
4. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji Umowy, do przedłożenia Zamawiającemu za pośrednictwem Przedstawiciela Zamawiającego tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy. Powyższe powiadomienie będzie przedłożone przez Wykonawcę z nie mniej niż 14 - dniowym wyprzedzeniem. Zamawiający w terminie do 7 dni wniesie zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do projektu

jej zmiany lub wniesie sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do jej zmian.

5. Jeżeli Zamawiający, w terminie 7 dni od przedstawienia mu przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, będzie się uważało, że Zamawiający wyraził zgodę na zawarcie umowy.
6. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.
7. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Zamawiający, w terminie 7 dni od otrzymania kopii zawartej umowy, zgłasza pisemny sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, w terminie 7 dni, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
8. Zmiana podwykonawcy w trakcie realizacji Kontraktu może nastąpić wyłącznie za zgodą Zamawiającego.
9. Zamawiający nie określa wymagań dotyczących umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, których niespełnienie spowoduje zgłoszenie przez Zamawiającego odpowiednio zastrzeżeń lub sprzeciwu.
10. Procedura zatwierdzenia Podwykonawcy Podwykonawcy (dalszy Podwykonawca) wymaga wykonania wszystkich czynności jak przy zatwierdzaniu Podwykonawcy.

§ 17

Forma umowy

1. Umowę sporządzono w formie pisemnej w 3 (trzech) jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla Wykonawcy i dwa egzemplarze dla Zamawiającego.

§18

Siła wyższa

1. „Siła Wyższa” oznacza wyjątkowe wydarzenie lub okoliczność:
  - 1) na którą Strona nie ma wpływu,
  - 2) przeciw której ta Strona nie mogła w racjonalny sposób zabezpieczyć się przed zawarciem umowy,
  - 3) której, skoro wystąpiła, taka Strona nie mogła w racjonalny sposób uniknąć lub jej przewyciężyć, oraz
  - 4) której nie można uznać za wywołaną w znaczącym stopniu przez drugą Stronę.

Pod warunkiem spełnienia warunków pkt 1 do pkt 4 siła wyższa może obejmować, ale nie ogranicza się do wyjątkowych zdarzeń lub okoliczności wymienionych niżej:

- wojna, wypowiedziane lub niewypowiedziane działania wojenne, inwazja, działanie nieprzyjaciół zewnętrznych,

- bunt, akty terroryzmu, rewolucja, powstanie, przewrót cywilny lub wojskowy, wojna domowa,
  - zamieszki, rozruchy, niepokoje, strajki lub lokaut z udziałem osób innych niż Personel Wykonawcy lub inni pracownicy Wykonawcy i Podwykonawców,
  - amunicja wojskowa, materiały wybuchowe, promieniowanie jonizujące lub skażenie radioaktywne, z wyłączeniem takich, które mogą być uznane za spowodowane przez używanie amunicji, materiałów wybuchowych, materiałów radioaktywnych lub promieniowania przez Wykonawcę, oraz
  - katastrofy żywiołowe, jak: trzęsienia ziemi, huragany, tajfuny lub działania wulkaniczne.
2. Jeżeli siła wyższa uniemożliwia lub uniemożliwi jednej ze Stron wywiązanie się z jakiegokolwiek zobowiązania objętego umową, to winna ona powiadomić drugą Stronę o wydarzeniu lub okolicznościach stanowiących Siłę Wyższą, wymieniając przy tym zobowiązania, z których nie może lub nie będzie mogła się wywiązać. Powiadomienie winno nastąpić w terminie do 14 dni po dniu, kiedy Strona dowiedziała się, lub powinna się dowiedzieć, o istotnym wydarzeniu lub okolicznościach stanowiących siłę wyższą. Po takim powiadomieniu Strona będzie usprawiedliwiona z niewykonania zobowiązań na czas tak długi, w jakim Siła Wyższa będzie stanowiła przeszkodę.
3. Jeżeli siła wyższa, o której Wykonawca powiadomił Zamawiającego uniemożliwi Wykonawcy wywiązanie się z jego zobowiązań objętych umową, a działanie siły wyższej spowoduje opóźnienie czy też spowoduje koszt, to Wykonawca będzie uprawniony do wydłużenia czasu zakończenia realizacji zadania oraz zapłaty za taki poniesiony koszt jeżeli wykonanie jest lub zostanie opóźnione oraz poniósł uzasadniony koszt.
4. Jeżeli siła wyższa, o której Zamawiający został powiadomiony uniemożliwi wykonanie całego lub istotnej części zadania, to każda ze Stron może wypowiedzieć umowę drugiej Stronie.

§19

Ryzyka

1. Wykonawca będzie chronił Zamawiającego i jego przedstawicieli przed wszelkimi roszczeniami, szkodami, stratami i wydatkami lub wyrówna ich skutki wraz z kosztami sądowymi i opłatami wynikłymi z:
- 1) uszkodzeń ciała, chorób i śmierci jakiejkolwiek osoby wskutek, w następstwie lub z powodu projektu sporządzonego przez Wykonawcę, wykonania i wykończenia robót oraz usuwania wad, z wyłączeniem przypadków, kiedy są one spowodowane przez zaniedbanie, działanie w złej woli, lub złamania postanowień Umowy przez Zamawiającego, Personel Zamawiającego lub któregośkolwiek z ich przedstawicieli, oraz
  - 2) uszkodzenia, lub utraty czegokolwiek o wartości materialnej lub osobistej poza robotami, w zakresie, w jakim takie uszkodzenie lub utrata:
    - a) powstanie wskutek, w następstwie lub z powodu projektu sporządzonego przez Wykonawcę, wykonania i wykończenia robót oraz usuwania wad oraz
    - b) jest spowodowana przez zaniedbanie, działanie w złej woli, lub złamania postanowień Umowy przez Wykonawcę, Personel Wykonawcy, jego przedstawicieli lub innych osób, bezpośrednio lub pośrednio zatrudnionych przez nich.

2. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za opiekę nad robotami oraz dostawami materiałów i urządzeń od dnia przejęcia terenu budowy aż do dnia wystawienia protokołu odbioru końcowego robót, kiedy to opieka nad robotami przechodzi na Zamawiającego.
3. Jeżeli nastąpi opóźnienie czy też wykonawca poniesie koszt w wyniku naprawy szkody lub straty w wyniku wystąpienia ryzyka które można przypisać Zamawiającemu, to Wykonawca prześle Zamawiającemu wniosek informujący, że jest uprawniony do wydłużenia terminu zakończenia robót i/lub dodatkowej zapłaty (pokrycia kosztów). Ryzyka Zamawiającego obejmują:

wojnę, wypowiedziane lub niewypowiedziane działania wojenne, inwazję, działanie nieprzyjaciół zewnętrznych,

- bunt, akty terroru, rewolucję, powstanie, przewrót cywilny lub wojskowy,
- zamieszki lub rozruchy spowodowane przez osoby inne niż Personel Wykonawcy lub innych pracowników Wykonawcy i Podwykonawców,
- amunicję wojskową, materiały wybuchowe, promieniowanie jonizujące lub skażenie radioaktywne z wyłączeniem takich, które mogą być uznane za spowodowane przez używanie amunicji, materiałów wybuchowych, radioaktywnych lub promieniowania przez Wykonawcę,
- fale ciśnieniowe spowodowane przez samoloty lub inne urządzenia poruszające się w powietrzu z szybkością dźwiękową lub ponaddźwiękową;
- użycie lub zajęcie przez Zamawiającego jakiegokolwiek części robót z wyjątkiem takich, jakie są wymienione w umowie,
- projekt jakiegokolwiek części robót wykonany przez Zamawiającego lub osoby trzecie, za które Zamawiający jest odpowiedzialny, oraz
- działania takich sił natury, które są nieprzewidywalne, co do których nie można w racjonalny sposób oczekiwać aby doświadczony wykonawca im skutecznie przeciwdziałał.

§ 20

Rozstrzygnięcie sporów

1. Wszystkie problemy i sprawy sporne wynikające z realizacji Umowy, dla których Strony nie znajdą polubownego rozwiązania, będą rozstrzygane przez Sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową mają zastosowanie przepisy ustawy Kodeks Cywilny, ustawy Prawo Budowlane oraz przepisy wykonawcze wydane na tej podstawie.

WYKONAWCA

ZAMAWIAJĄCY

.....
Załączniki do umowy:

Załącznik nr 1   Oferta Wykonawcy

Załącznik nr 2   Karta Gwarancyjna